

LEDER

Finanskriser og nedskjæringer i Norske kommuner?

Ett tema har overskygget det meste i nyhetsbildet den siste tiden.

Finanskrisen med all sin psykologi velter innover oss fra alle media.

Blir det krise i min kommune,

kanskje i hele kommunal sektor?

Som leder av RO skal ikke jeg begi

meg ut på spekulasjoner om hva

som blir kommunenes økonomiske

framtid på kort og lang sikt. Ett er

imidlertid sikkert: Av og til må en

kommune justere aktivitetsnivået,

finanskriser eller ikke.

RO har den siste tiden blitt be-

skyldt for å gi kommunene råd

som raserer både eldreomsorg og

skoler. Sakene dreier seg om er

boliggjøring/sykehjemsplasser og

skolestruktur. Det dukker også opp

spørsmål om RO vil bli forbundet

med å bistå kommunene i nedskjæ-

ringer. Vårt svar er at nedskjæringer

kan foretas på mange måter, og

hvis noen trenger våre råd om

hvordan dette kan gjøres på en

minst mulig skadelig måte

for tjenestetilbud og tjenestemot-
takere, så ville det vært på kanten
til umoral å la det være. At det da
blir politisk debatt om rett og galt
veivalg, så er det et sunnhetstegn.

*God jul, og fortsatt
med håp om et
godt nytt år!*

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

I statsbudsjettet for 2009 er
det foreslått 81,267 mill.
kroner til kommuner som
søker om stimuleringsstøtte
til BPA.

Søknadsfrist: 1. mars 2009,
se veiledning til søknad om
stimuleringsstøtte for 2009.

Vedrørende selve ordn-
ingen med BPA, vises det til
Rundskriv I-20/2000 til lov
om sosiale tjenester m.v. og
Rundskriv I-15/2005 fra HOD:
Brukerstyrt personlig assis-
tans (BPA) – utvidelse av
målgruppen.

Spørsmål vedrørende BPA kan
rettes til RO, tlf: 74839799.

Frivillige i palliativ omsorg

I følge St.meld. nr. 25 (2005 – 2006)
skal det være et satsningsområde
å utvikle systemer for den frivillige
omsorgen i landet vårt. Opprettelsen
av frivillighetssentraler rundt omkring
i kommunene har synliggjort denne
innsatsfaktoren. I helse- og omsorgs-
tjenestene har RO sett at det er en del
motstand fra ansatte i forhold til å
organisere arbeidet med frivillige slik
at de kan regnes med i den totale tje-
nesteytinga. Stiftelsen Termik i Vefsn
kommune har i mange år jobbet med
å systematisere det arbeidet frivillige
kan gjøre i omsorgen for alvorlig syke
og døende og deres familier. Etter
hvert har mange andre kommuner satt
i gang prosjekter etter samme modell,
blant annet tilbyr Termik maler for
opplæring og kontinuerlig veiledning
av de frivillige. RO har evaluert et nett-
opp avsluttet prosjekt for å utarbeide
opplæringsmoduler for frivillige.

Det er viktig å understreke at Termik er
tydelig på at frivillige aldri skal gå inn
og erstatte den jobben som ansatte
i helse- og omsorgstjenestene skal
gjøre. De frivillige kommer inn som et
supplement til tjenestene. Men dersom
de frivillige skal være en ressurs, må

arbeidet deres organiseres og det må
stilles formalkrav til dem som skal
yte slik organisert frivillig innsats. RO
anbefaler at kommuner som ønsker å
systematisere sitt arbeid med frivillige,
tar kontakt med Termik for gode råd
og veiledning.

Tilbakemeldinger fra familier som
har tatt i mot tilbudet om frivillige
fra Termik er entydig på at dette har
vært til uvurderlig støtte i en vanske-
lig situasjon. Andre land har kommet
atskillig lenger enn oss i dette arbeidet
og det finnes mye internasjonal do-
kumentasjon på hva man kan vinne
på å organisere det frivillige arbeidet
innenfor disse tjenestene. Erfaringene
er at om man setter inn et årsverk til å
jobbe med organiseringen av frivillige,
vil man grovt sett kunne regne med en
innsats tilsvarende 8 årsverk.

“Forskjellen som gjør en forskjell” i Rindal kommune

RO har hatt det faglige ansvaret for “Flink med folk i første rekke” i Rindal kommune.

Utviklingsprogrammet i Rindal kommune hadde følgende struktur:

- Samlinger på til sammen 8 dager i løpet av ett år
- Individuelle oppgaver i egen praksis gjennomføres i mellom-periodene
- Nettverksbygging

Samlingene er arena for læring gjennom refleksjon, og et verksted for utvikling og utprøving av ideer, adferd og verktøy. Det blir lagt vekt på bevisstgjøring av deltakernes egne erfaringer og kunnskaper, og hvordan disse danner fundamentet for ny kunnskap og utprøving i praksis.

Deltakerne skal arbeide med tema langs flere akser.

- Som tjenesteyter: selvinnsikt/selvforståelse, relasjonsbygging/dialogferdigheter og oppgaveforståelse/handling.
- Som organisasjon: Utvikle hensiktsmessige strukturer som støtter opp om oppgaveløsning, system for internkontroll og kvalitetssikring, og arenaer for samhandling internt og eksternt.
- Som leder: Ledelse i et tverrfaglig samarbeid, felles plattform og kultur for samhandling.

Pleie- og omsorgsleder Ola Sellie i

Rindal kommune (tlf. 71664766) skriver følgende:

Rindal er en liten kommune med vel 2000 innbyggere på Nord-Møre. De siste årene har psykisk helse og rus kommet i sterkere fokus i de forskjellige delene av hjelpeapparatet. I forbindelse med opptrappingsplan for psykisk helse var det naturlig å skape et utviklingsprosjekt knyttet til tverrfaglig samarbeid. Rindal fikk midler fra KS og fra Kompetanseløftet 2015 til dette “nybrottsarbeidet”.

Gjennom 1 ½ år har 30 personer, fra behandlingsapparatet, omsorgstjenestene og fra den forebyggende sektor, vært samlet i utviklingssamlinger sammen med prosessleder Møyfrid Hallset fra RO. Målet er at brukerne skal oppleve tjenesten som en helhet. Prosjektet ble kalt “Forskjellen som gjør en forskjell”, et motto kommunen også hadde for sin plan for psykisk helsearbeid. Gjennom utviklingssamlingene og fagsamlinger har vi oppnådd:

- Kjennskap til hverandre har gitt bedre kunnskap om de forskjellige sine arbeidsfelt, noe som gir bedre grunnlag for kommunikasjon og tverrfaglig samarbeid.
- Medarbeiderne har fått kompetanseheving i form av arbeidsmetoder,

holdninger, felles mål, brukermidvirkning og vilje til samarbeid.

- Utviklet prosedyrer for tverrfaglig samarbeid.

Flink med folk i første rekke er et svært nyttig verktøy til å fremme samarbeid mellom ansatte i skole, barnehage, omsorgstjenesten, frivillig sektor, behandlere m.m. Tiltaket har utvikla organisasjonens forståelse for tverrfaglig samarbeid og brukermidvirkning. Rindal vil nå praktisere ny prosedyre og nye samhandlingsmønstre i et års tid, for så å evaluere og eventuelt justere.

Flink med folk i første rekke er et samarbeid mellom KS og Helse- og omsorgsdepartementet og har som målsetting å støtte kommuner som satser systematisk på å utvikle lederkompetanse på tverrfaglig samarbeid.

RO takker for godt samarbeid med kommunene og andre samarbeidspartnere i 2008.

Leder og ansatte ved RO ønsker samtidig alle en riktig god jul og et godt nyttår.

Kursoversikt våren 2009

Erfaringsseminar BPA

4. februar 2009, Rica hotell, Alta
6. februar 2009, Rica Hell hotell, Stjørdal
9. februar 2009, Radisson SAS Royal hotell, Bryggen, Bergen
11. februar 2009, Thon hotell Maritim, Stavanger
16. februar 2009, Ingeniørenes Hus Møtesenter, Oslo
17. februar 2009, Clarion Collection Bryggeparken hotell, Skien

Revisjonslederkurs
11.-13. februar 2009

Rica Nidelven hotell, Trondheim
Plikt til internkontroll i helse- og sosialtjenesten – behov for kvalitetsstyring
2. mars 2009, Vika konferansesenter, Oslo

Omsorgslønn og andre tiltak ved særlig tyngende omsorgsarbeid
3. mars 2009, Vika konferansesenter, Oslo

Grunnkurs i saksbehandling
9.-10. mars 2009, Vika konferansesenter, Oslo

Saksbehandlingskurs for erfarne saksbehandlere
20.-21. april 2009, Vika konferansesenter, Oslo

Dokumentasjon av den løpende tjenesteyting
25. mai 2009, Vika konferansesenter, Oslo